

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.
Tel.: 47/513-250 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

Javaslat

- a Képviselő- testületnek-

Sárospatak Város Bűnmegelőzési koncepciójának elfogadásáról

Tisztelt Képviselő- testület!

Önkormányzatunk első alkalommal 2007 áprilisában tárgyalta városunk bűnmegelőzési koncepcióját, mely átfogóan mutatta meg feladatainkat és lehetőségeinket ezen a területen.

Az elmúlt években számtalan változáson ment keresztül intézményi és közigazgatási rendszerünk, valamint a jogszabályi háttér, amelyek érintik a koncepcióban megfogalmazott feladatokat, illetve az abban résztvevők hatás és tevékenységi körét. Éppen ezért fontos a korábban elfogadott koncepció felülvizsgálata, illetve aktualizálása.

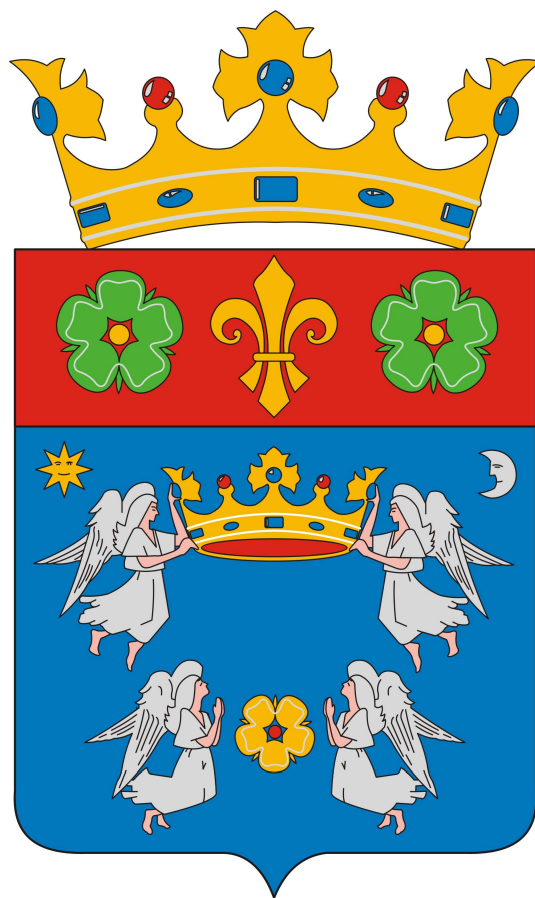
Kérem, hogy a koncepció tervezetében megfogalmazottakról dönten szíveskedjenek.

Sárospatak, 2013. szeptember 25.

*Aros János
polgármester*

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

*dr. Vitányi Eszter
jegyző*

Sáropatak Város
Bűnmegelőzési Kon koncepciója
2013- 2018

***„jobb megelőzni a bűntetteket,
mint büntetni azokat”***

Cesare Beccaria (1764)

A bűnmegelőzésről

Az Európai Városi Charta szerint az európai állampolgároknak „joguk van biztonságos - és lehetőség szerint - bűnözéstől, erőszakos cselekményektől és agressziótól mentes településeken élni”. Az Amszterdami Egyezmény 29. cikkelye kifejezi az Európai Unió azon törekvését, hogy a tagállamok a rendőrségi és jogi együttműködésen keresztül közösen lépjenek fel a bűnözés megelőzése érdekében, magas színvonalon biztosítva az állampolgárok számára a szabadságot, a biztonságot és az igazságszolgáltatást.

Az elmúlt évtizedekben az Európát, ezen belül a Magyarországot érintő strukturális és politikai változások szerepet játszottak újfajta bűnözési formák megjelenésében valamint a közbiztonság romlásában. A kormány egyértelmű feladata a megelőzésre és a visszaszorításra vonatkozó jogi keretek meghatározása, a megfelelő anyagi források rendelkezésre bocsátása és a politikai irányítás.

A gondok elsősorban helyi szinten érezhetőek, tapasztalhatóak: a mindennapi biztonságérzet hiánya ugyanis itt jelentkezik a legerősebben. Éppen ezért az önkormányzatok képesek a leginkább átlátni a helyi bűnözés alakulását, jellegét, okait, következményeit, valamint meghatározni a bűnmegelőzéssel foglalkozó elképzeléseket és irányelveket, ezáltal a helyben szükséges és megfelelő megoldási stratégiát kidolgozni és megvalósítani.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a település közbiztonságának biztosításában való közreműködést. Minden esetben és minden körülmények között a közbiztonság jelenlegi helyzetének javítására törekszik, együttműködésben a település érintett intézményeivel, civil szerveződéseivel. Törekvéseinek eredményeként szeretné elérni, hogy döntéseivel

kiszámítható és biztonságos környezetet teremtsen az itt élő, vagy ide látogató emberek számára.

Természetesen nem csak az önkormányzatok feladata ezen a területen a helyzetfelmérés és a megelőzési módszerek kidolgozása, hanem országos szinten, kormányzati feladat, hiszen vannak olyan bűnmegelőzési feladatok, amelyek konkrét területtől, régiótól függetlenül teljes körű, országos érvényű megoldást követelnek.

Megállapítható, hogy a kormány és az önkormányzatok közötti együttműködés elengedhetetlen feltétele a bűnmegelőzésnek. Helyi szinten jog és kötelesség a helyi közösségek életminőségének javítása érdekében a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakítása és realizálása, ugyanakkor a kormány joga és kötelessége, hogy ezt a tevékenységet akár jogszabályalkotás révén, akár ajánlásaival elősegítse.

A stratégiai és taktikai feladatok megvalósításában szerepe van a rendőrségnek is - 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről - ez azonban nem érinti azt a tényt, hogy a rendőrség elsődleges feladata a bűnüldözés.

Végül a bűnmegelőzési stratégia eredményességéhez nem nélkülözhető a lakosság aktív, közvetlen és közvetett részvétele, az állampolgári önszerveződések közreműködése.

Gyakorlati tapasztalat, hogy az emberek az önkormányzatokat tekintik a legelérhetőbbnek, és a legjobban tájékozottnak a potenciális és tényleges válsághelyzetek megoldásával kapcsolatosan. Az önkormányzatok ugyanakkor hatékony egyeztető és közvetítő szerepet játszanak, így megakadályozhatják, hogy a konfliktusok okozta feszültség addig a pontig jusson, ahol már a rendőrség és a bíróság beavatkozása szükséges.

Az önkormányzatnak kulcsszerepe van a hatáskörébe tartozó egyes ágazati politikák célkitűzéseinek alakításában, így biztosíthatja, hogy azok, a biztonság szempontjait figyelembe vegyék.

Ilyen feladatok:

- a várostervezés, ideértve a közlekedést, a közvilágítást és az útkereszteződésekénél alkalmazott biztonsági intézkedéseket,
- a lakossági szolgáltatások nyújtása, intézmények, játszóterek, uszoda, sportpálya, szociális intézmények működtetése,
- a családjóléti és családtámogatási politika, amelynek célja, hogy segítse a szülőket a felelősségvállalásban,
- a karbantartó, felügyelő, biztonsági személyzet alkalmazása a közintézményekben.

Megállapítható, hogy a veszélyek elhárításának, és az állampolgárok biztonságérzetének, egyben tényleges biztonságának érdekében fontos, hogy a kormányzatok - önkormányzatok országos, regionális és helyi szinten egyaránt:

- felismerjék, hogy biztonság nélkül nincs szabadság, és biztonságos környezetben élni alapvető emberi jog kell, hogy legyen;
- törekedjenek arra, hogy a bűnözés megfékezésének ügye elsőbbséget élvezzen és az ehhez szükséges források rendelkezésre álljanak;
- felismerjék azt, hogy a bűnözés megelőzése nem csupán kevésbé költséges megoldás, mint annak megtorlása, hanem olyan szemlélet, amely az emberi méltóságra helyezi a legnagyobb hangsúlyt;
- alakítsák ki azt az állampolgári gondolkodást, amelyben tudatosul, hogy a jogokhoz felelősségek is társulnak, és kölcsönösen kell felelősséget vállalniuk állampolgártársaink épsége és lelki nyugalma érdekében.

Alapfogalmak:

Bűnmegelőzés: külső beavatkozás azokba a társadalmi folyamatokba, melyek a bűnözést kiváltják.

A tág értelemben vett bűnmegelőzés: olyan intézkedések összessége, amelyek a társadalom kohéziójának növelésére, az egyének és természetes közösségeik társadalmi kötelekeinek megtartására, a lazuló kötelekek erősítésére, végső soron a társadalmi integráció biztosítására irányul. (Gönczöl Katalin)

A szűk értelemben vett bűnmegelőzés: a tervezett bűncselekmények elkövetésének megakadályozása érdekében tett intézkedések összessége.

Közbiztonság: az alapvető emberi jogok és kötelezettségek gyakorlati, folyamatos érvényesítésének biztonsága.

A koncepció célja

A koncepció célja, hogy a közrend megóvása, a bűnmegelőzésben és bűnüldözésben résztvevő szervezetek, intézmények közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és lehetőségeihez mérten megfelelő kereteket biztosítson a közös feladatok eredményes ellátására.

Segítséget nyújtson városunkban az alapvető emberi jogok érvényesítéséhez, az életminőséget javító közbiztonság megteremtéséhez, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyeinek csökkentéséhez, a bűncselekmények eredményes megelőzéséhez, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében kifejtett tevékenységhez.

Sárospatak Közbiztonsági helyzete

Sárospatak város településszerkezeti sajátosságai:

a. Közlekedés:

A város térségi kapcsolatai sugár irányban szétterülő főúthálózati és összekötő útelemekkel biztosítottak. A térségi kapcsolatok fő tengelye a 37. számú Miskolc-Sátoraljaújhely országos másodrendű főút vonal. A főútvonalra két összekötő út kapcsolja rá a várost, a 3801. sz. Bodrogkeresztúr- Sárospatak, és a 3814. sz. Sárospatak- Cigánd összekötő út. E két országos mellékút alkotja a város belső úthálózatának főútvonali tengelykeresztjét.

A Bodrogköz különböző területeinek bekötését megoldó úthálózat sugár irányban fut össze a Bodrog- híddhoz, melynek felújítása várat magára.. A Zemplén belsejébe a makkoshotycai bekötőút biztosít közúti kapcsolatot, a néhány éve kialakított körforgalmi rendszer kiépítésével jelentősen növekedett a közlekedésbiztonsági helyzet ezen a gócponton.

Sajnos mára elmondható, hogy a Közútkezelő Kht. tulajdonában lévő utak minősége olyan mértékben károsodott, hogy az sok esetben veszélyezteti a közlekedésben résztvevők biztonságát. A város tulajdonában lévő belterületi utak, pályázati lehetőségek kihasználásával folyamatosan megújulnak, de további anyagi forrás nem áll rendelkezésre hosszú távú megoldások kivitelezésére.

Sárospatak kiépített vasútállomással és vasútállomási előtérrel rendelkezik, mely a Szerencs- Sátoraljaújhely vasúti mellékvonal mentén található. Az utóbbi években a MÁV átalakította járatait ezeken a vonalakon, így a menetidők jelentősen növekedtek, a vonatközlekedés minősége jelentősen romlott.

A városban jelenleg egy kerékpárút áll rendelkezésre a Wesselényi utca mellett, mely a városból észak-nyugatra kivezető útvonallal párhuzamosan fut. 2006- ban készült el a Határ utcától - Sárospatak közigazgatási területén túl – a Sátoraljaújhelyig tartó kerékpárút, melyet a sportolni, mozogni vágyók egyre inkább kihasználnak.

A belvárosban több nagy területű gyalogos zóna van, a Várkert, az Iskolakert, a Bodrogparti sétány, ám ezek nem alkotnak összefüggő, egységes hálózatot. Közlekedéstechnikai szempontból új helyzetet teremt a Főiskola és A Művelődés Háza és Könyvtára között kialakított ún. Főtér, mely létrehozásával az Eötvös utca nagy része lezárásra került a gépjármű forgalom elől, ezért az Erdélyi és Táncsics utcákon jól érzékelhető a forgalomnövekedés.

b. Lakóterületek:

Tömbtelkes, többszintes lakóterület a belvárosban, valamint a város déli részén, az Arany János utca térségében található.

A város belső részein lévő lakóterületek kisvárosi, kertvárosi építési övezetbe sorolhatóak. Falusias építési övezetbe sorolhatóak a város peremrészei: Végardó, Bodroghalász, Kispatak, valamint az Újtelepen lévő lakóterületek.

Sárospatak külterületén az alábbi jelentősebb lakóterületek találhatók: Apróhomok, Dorkó, melyek belterületként vannak nyilvántartva, illetve külterületi lakott helyek: Páterhomok, Halászhomok, Rózsás tanya, Bálványos, Malomkőgyár.

c. Üdülőterületek:

Sárospatak város idegenforgalmi szempontból kiemelkedő szerepet tölt be megyei és térségi szinten is. Ennek egyik alapköve, a történelmi nevezetességeken kívül, a Végardón található Termálfürdő.

A város peremrészén elhelyezkedő hétvégi házas üdülőterület jól elkülönül mind funkcióját, mind elhelyezkedését tekintve a Bodrog- partján található csónakházas és horgásztanyás Berektől.

d. Intézmény- és iparterület:

Az intézmények elsősorban a városközpontban találhatóak meg, ám decentralizált elhelyezkedéssel az Arany János utca környékén is épültek alap- és középfokú oktatási intézmények.

A leégett malom területének rendezése régóta várat magára.

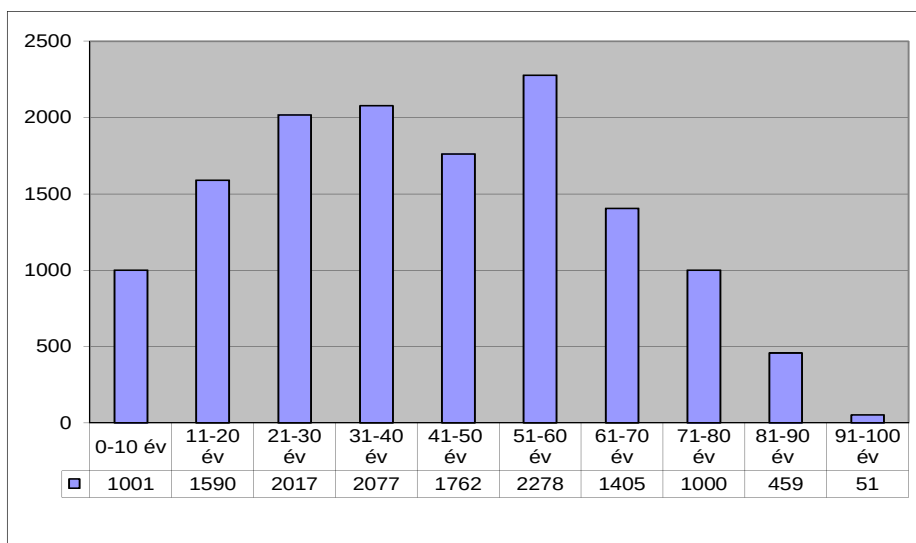
A 37. számú főközlekedési út melletti intézménysávban több épület is üresen, funkció nélkül áll.

A város másik területén, a volt Csepel Kerékpárgyár helyén, Kispatakon megmaradt az ipari terület, de a tulajdonviszonyok megváltoztak a rendszerváltás óta.

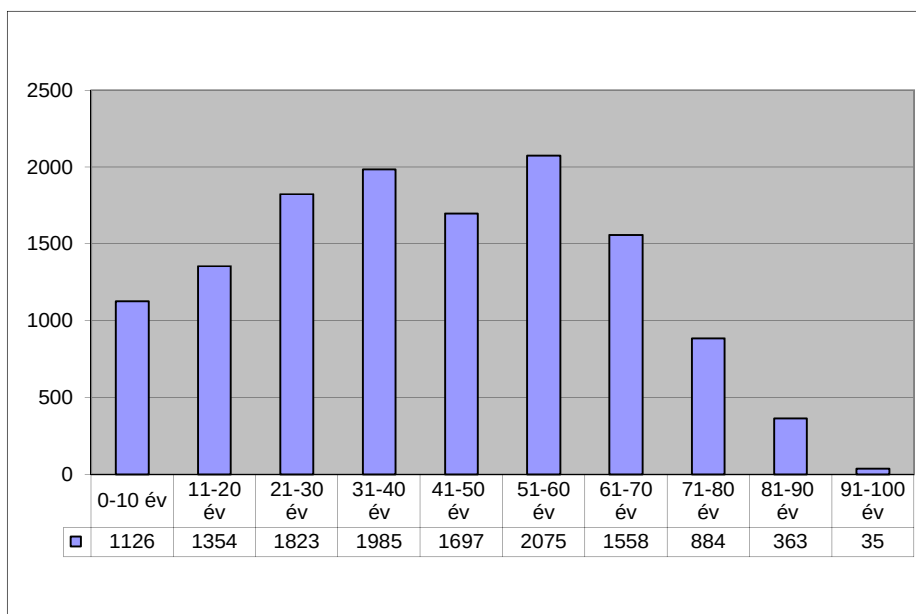
Végardón a volt tsz major területe is magánkézbe került, de funkcióját megtartotta.

1. *Sárospatak lakossága:*

a. Sárospatak város állandó lakossága 2008. január 1-én: 13. 640 fő volt

Sárospatak város állandó lakossága 2013. január 1-én: 12.900 fő

Mint azt a grafikon mutatja, Sárospatak város lakossága az elmúlt 5 év alatt jelentős mértékben, mintegy 740 fővel csökkent. Ennek legfontosabb oka a munkaerő piaci helyzet: az ország központjától való távolság, a közlekedési viszonyok jelentős romlása, a képzési területek változatlanul hagyása, valamint új befektetők, vagy beruházók hiánya.

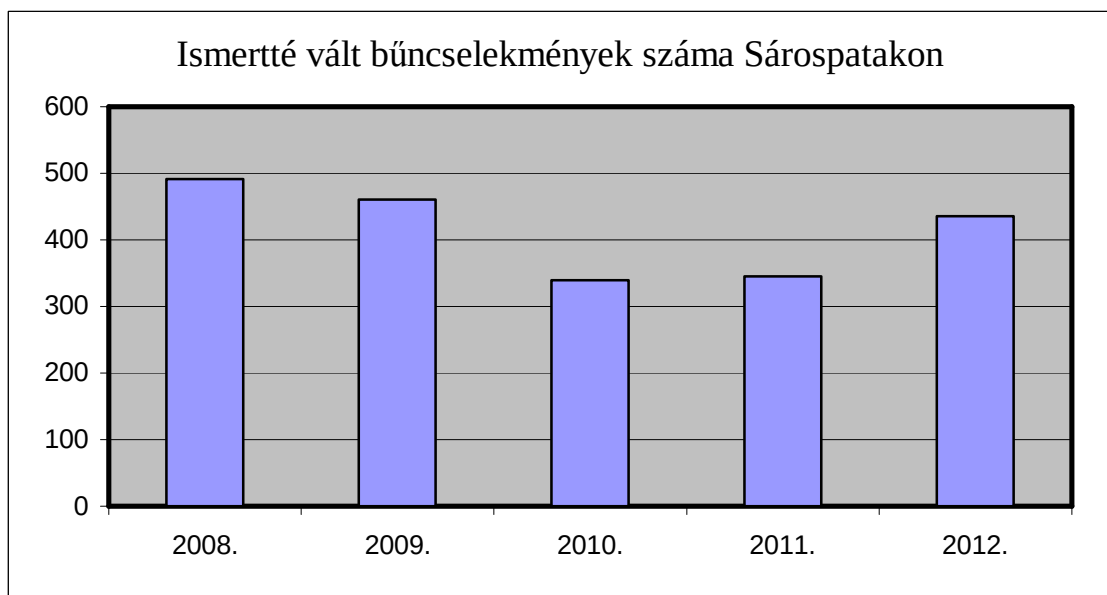
A korosztályos bontásban jól látható, hogy a lakosságot nagy arányban a 21 és 60 év közöttiek alkotják. Statisztikai adataink szerint a lakosság fiatalabb korcsoportjában a férfiak vannak többen, míg az idősebb korcsoportokban a nők aránya magasabb. A bűnmegelőzés szempontjából ez a mutató azért fontos, mert - az elsősorban nyugdíjasok között- többségében lévő nők, kiszolgáltatottabbak, védtelenebbek, különösen akkor, ha egyedül tartózkodnak lakásukban, házukban.

A gyermek és fiatal korosztály létszámát tekintve is megfigyelhető az a negatív változás, mely a gyermekvállalási kedv csökkenését mutatja a városban. A tendencia jól érzékelhető a város köznevelési intézményeinek létszámát vizsgálva, de ezen túlmenően a megrövidült önkormányzati normatív bevételek is prezentálják a lakosságszám kedvezőtlen változását.

Jelentős átalakuláson ment keresztül - nem csak önkormányzati szinten - Sárospatak intézményrendszere:

- a 2011. évi költségvetési törvény adta kedvező lehetőséget kihasználva, több történelmi egyház is szerepet kért és kapott a nevelési- oktatási feladatellátásból- Örömhírvétel Görögkatolikus Óvoda, Vay Miklós Református Szakképző Iskola, Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola;
- a kormány oktatáspolitikai szabályozásának következtében 2013. január 1-től az önkormányzati intézmények az államhoz kerültek. Ettől kezdve a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ látja el a fenntartói feladatokat, jelentős önkormányzati hozzájárulás megfizetése mellett.

2. A bűnügyi helyzet alakulása Sárospatakon az elmúlt öt évben:

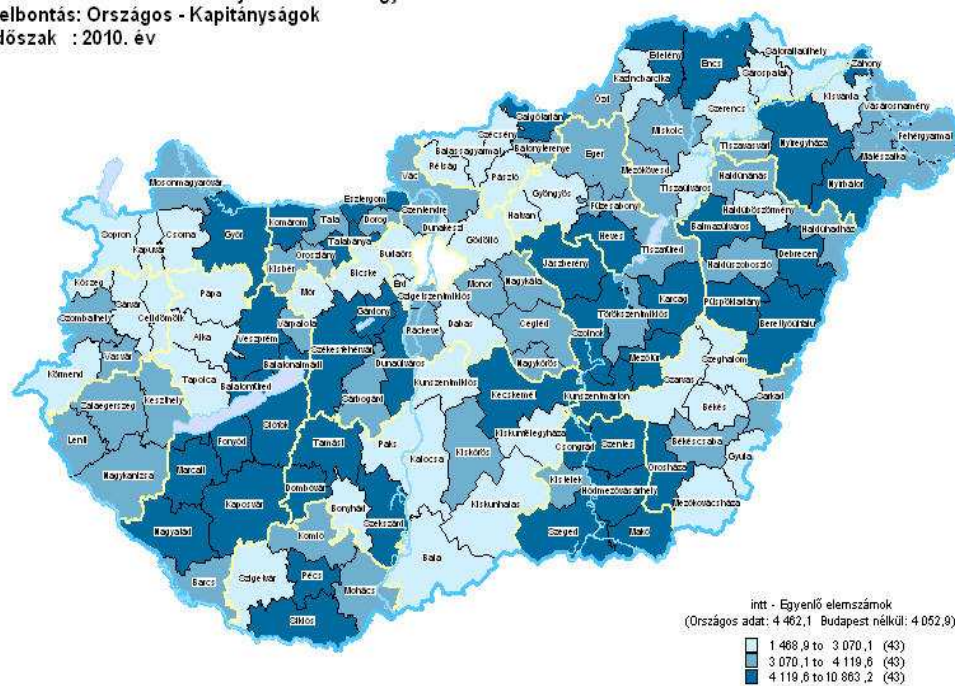

Városunkban az ismertté vált bűncselekmények számának alakulása változó képet mutat: 2008- ban 491 eset, 2010-ben jelentősen csökkent ezek száma: 339 eset vált ismertté. Ezt követően ez a mutató 2012-ben ismét megnövekedett, 436 esetszámmal.

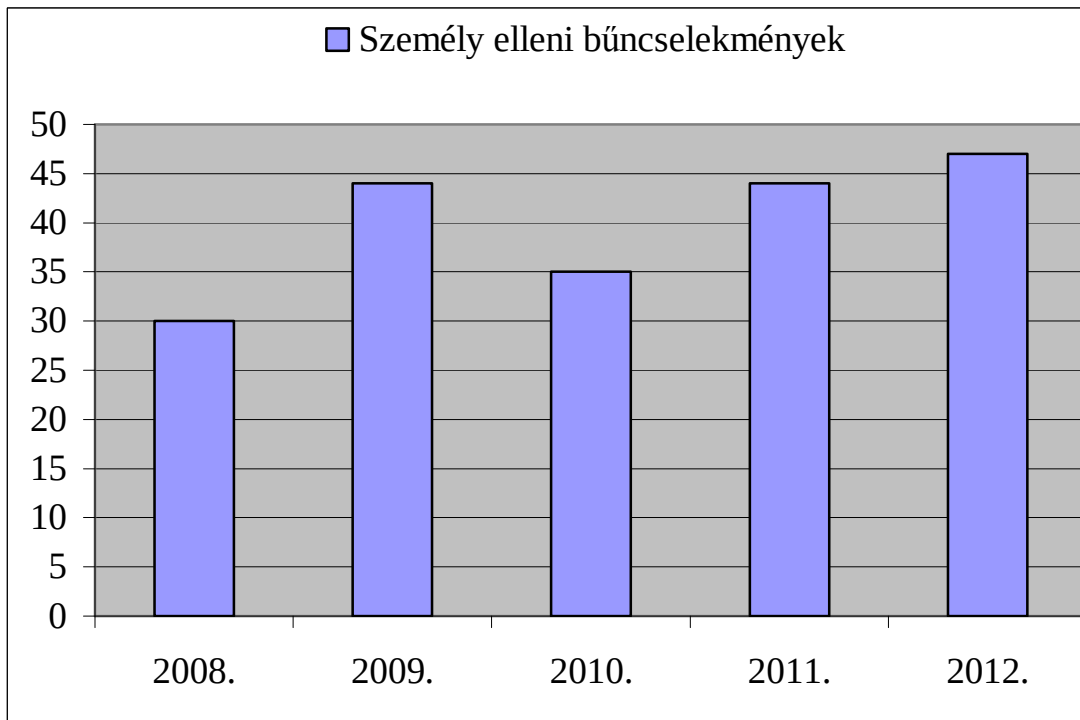
A bejelentett bűncselekmények mutatói sok helyen folyamatosan leszálló ágban vannak. Országos tendencia, hogy a rendőrségnek bejelentett kisebb súlyú bűncselekmények aránya egyre alacsonyabb. Úgy tűnhet, mintha az állampolgárok bizalma csökkenne a nyomozó és igazságszolgáltatási hatóságok iránt.

Sárospatakon a statisztikai adatok alapján elmondható, hogy a bejelentett bűncselekmények száma változó. Ez abból is következhet, hogy a városban a kisebb súlyú bűncselekmények a jellemzőek, s az országos mutatókhoz hasonlóan a bejelentések száma ezzel párhuzamosan alacsony.

Téma : Regisztrált bűncselekmények
 Altéma : százezer lakosra jutó száma a tárgydőszakban
 Felbontás: Országos - Kapitányságok
 Időszak : 2010. év

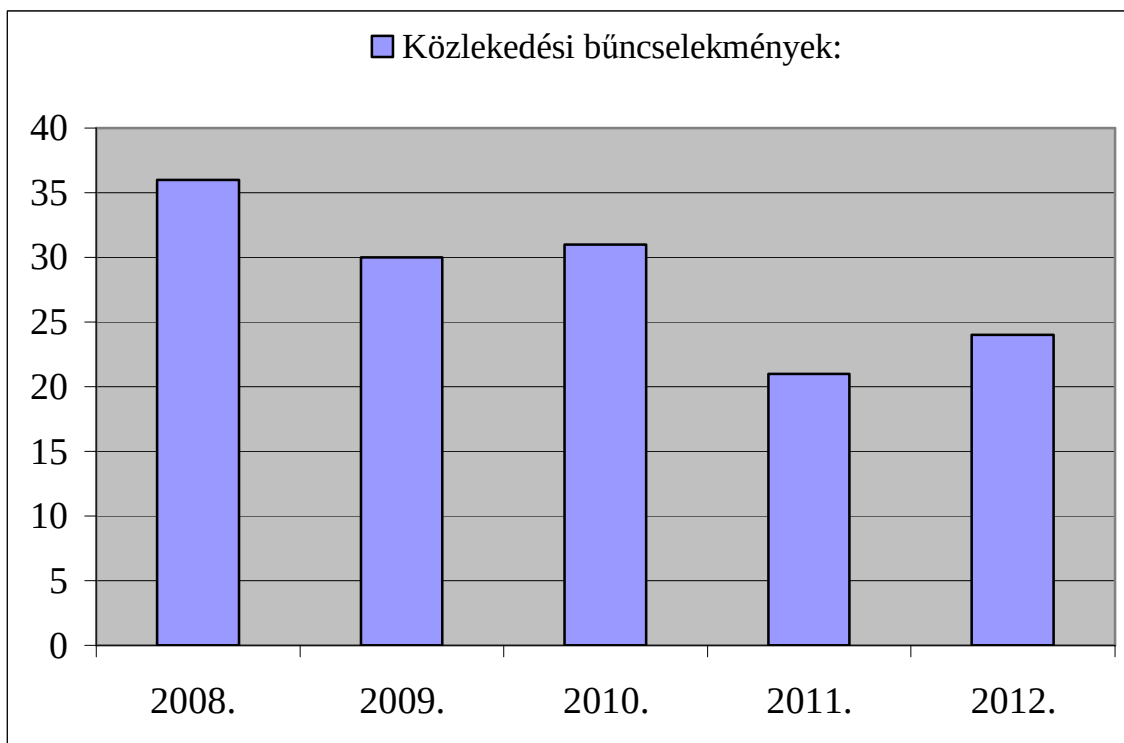
¹ http://crimestat.b-m.hu/Krimstat/Krimstat201023/Terkep/rbcs_intt_ok_orosz_201012.jpg

A személy elleni bűncselekmények között emberölés, emberölés kísérlete 2009-ben már szerepel a statisztikai adatok között. A szándékos testi sértések száma viszonylag állandó, illetve a rendőrség hatékony nyomozó, felderítő és megelőző munkájának ez az adatsor az utóbbi években csökkenő tendenciát mutat..

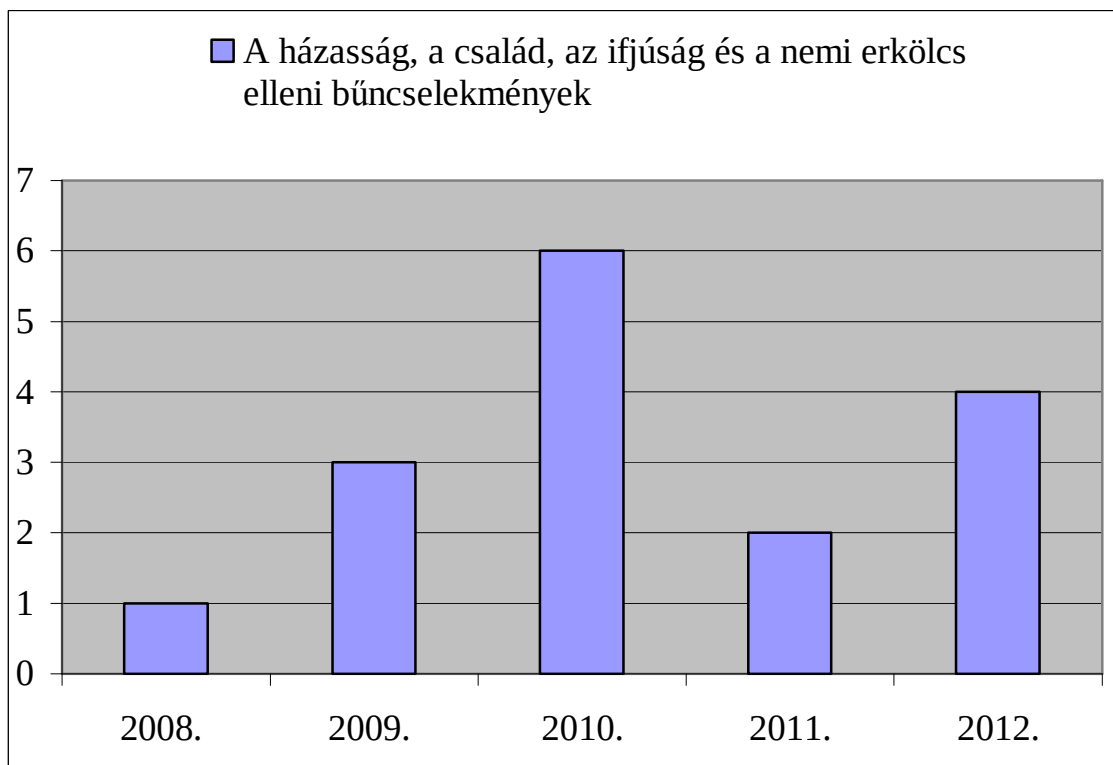
A testi sértések jelentős része hozzátartozói, baráti, vagy szórakozóhelyen alkalmasszerűen összeverődött személyek sérelmére történtek, általában alkoholos befolyásoltság alatt.

A családon belüli erőszakos cselekmények kapcsán a rendőrség jelzéssel él a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

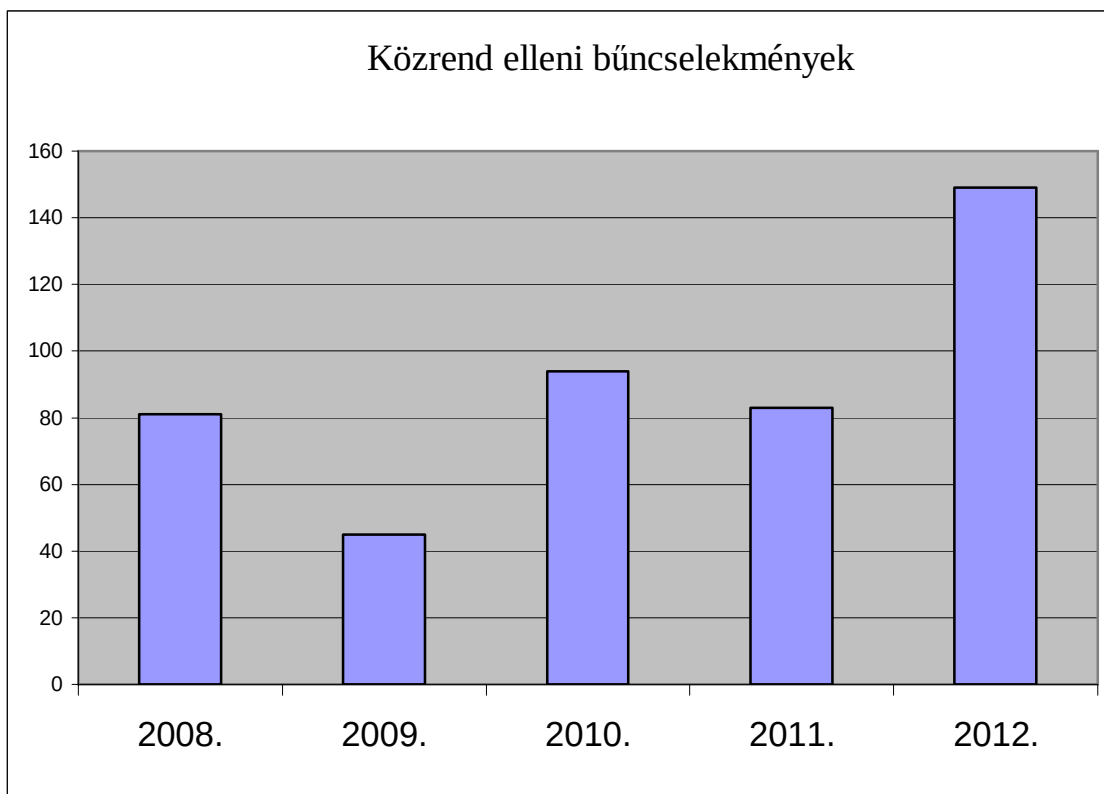
A közlekedési bűncselekmények közé sorolható pl. a közúti baleset okozása, az ittas vezetés. Városunkban érezhető a folyamatos rendőri jelenlét hatékonysága, rendszeressé váltak a fokozott közúti ellenőrzések, melynek eredményeként a sérülésszerű balesetek száma csökkent. A balesetek egy részénél, a baleset okozója ittas volt, így a velük szembeni fellépés fontos célja a rendőrségnek. Jellemzően a gyorsforgalmi, az elsőbbség nem biztosítása, a kanyarodás szabályainak megsértése, a balesetek okozói.

A legtöbb esetben a személygépkocsik vezetői, de a kerékpárral, motorkerékpárral és gyalogosan közlekedők is több esetben idéztek elő balesetet.

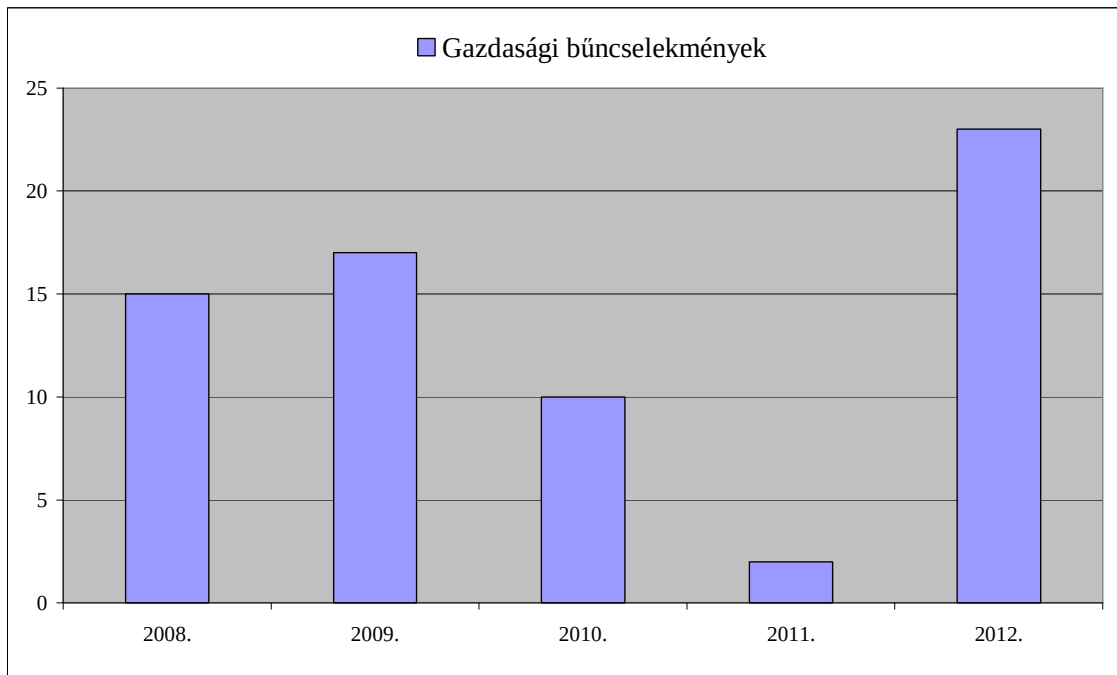
A fenti mutatók az erőszakos közöszlész, a kiskorú veszélyeztetését, valamint a tartás elmulasztását foglalják magukba, de a relatív alacsony mutatók miatt nem lehet messzemenő következtetéseket levonni az ismertté vált bűncselekmények körében. A rendőrség ezekben az esetekben is jelzést küld a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Jelentős növekedés figyelhető meg a közrend elleni bűncselekmények tekintetében. A rendőrség statisztikai adatai alapján a 46%-os emelkedés a garázdaság és a visszaélés okirattal bűncselekmények számának növekedésével indokolható. A garázda bűncselekmények az alkoholos befolyásoltság alatt lévő személyekhez kötődnek, így ezek megelőzése szinte lehetetlen, hiszen az elkövetők tetteit a hirtelen indulat vezérli. Sok esetben családi nézeteltérés az oka a bűncselekménynek.

Jelentős számú növekedést mutat a közrend elleni bűncselekmények száma, mely kategória magába foglalja garázdaság, önbíráskodás és visszaélés kábítószerrel cselekményeket. Városunkban ennek jelentős részét az okiratokkal elkövethető visszaélések teszik ki. A garázdaságok száma több, mint 100 %-al nőtt, ennek oka a minősítésben beállt szemléletváltozás- minden, akár tényleges erőszak nélkül megvalósuló, közterületen, vagy nyilvános helyen elkövetett közösségellenes magatartás ebbe a kategóriába tartozik.

Sajnos a kábító hatású, de kábítószernek nem minősülő szintetikus készítményt használók száma nőtt. Ennek megoldására társadalmi összefogással kell fellépni.

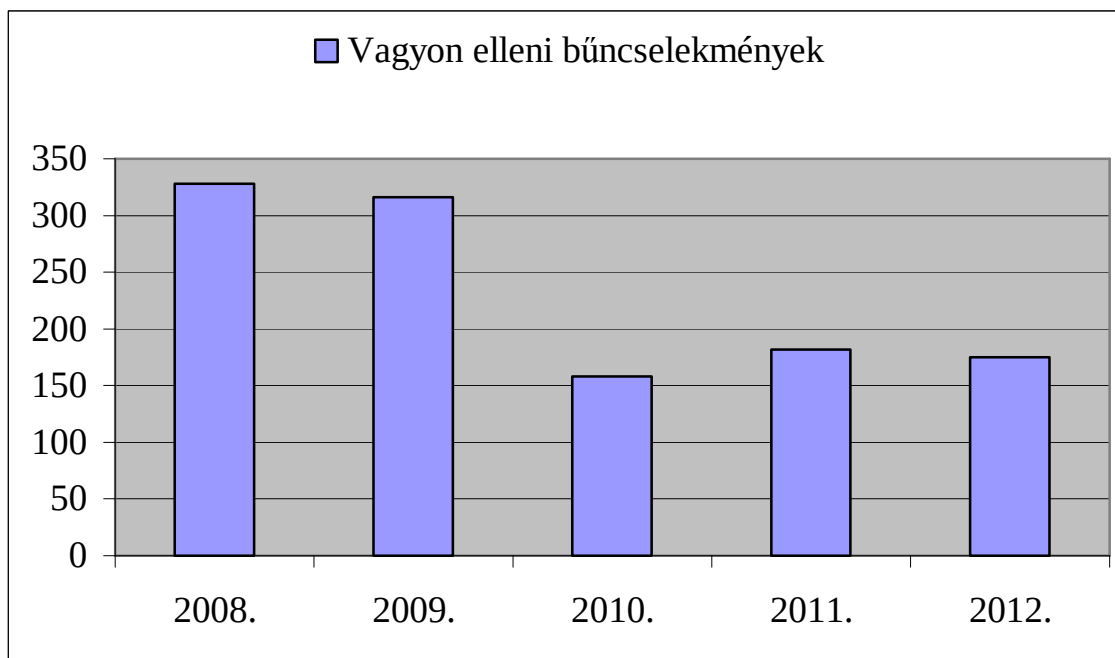

A kategóriában a bankkártyával való visszaélés jelenik meg egyre alacsonyabb számban. Sajnos még előfordul bankjegyhamisítás, melyről a kereskedelmi helyek banki befizetéseinek ellenőrzése során derül ki, hogy hamis bankjegy került elfogadásra. Az elkövetőket ilyenkor már szinte lehetetlen felderíteni.

A vagyon elleni bűncselekmények jelentős részét a lopások teszik ki, ez azt jelzi, hogy a bűnelkövetők alkalomszerűen, a napi szükségleteknek megfelelően követnek el bűncselekményeket. A szervezetszerű bűnelkövetés nem jellemző.

A csökkenő tendencia mind a rendőrség preventív munkájának, mind a lakosság óvatosságának is betudható.

Az elmúlt években már jól ismert jelenség városunkban, és a környező kisebb településeken az úgynevezett „utazó” bűnözés, mely során idős emberek sérelmére követnek el lopásokat. Általában valamilyen legendával férkőznek a sértettek bizalmába, majd miután bejutottak azok lakásába, kisebb-nagyobb értékeket, és pénzt tulajdonítanak el onnan.

A Sárospataki Rendőrkapitányság illetékességi területén az ismertté vált bűnelkövetők számát, arányát, korosztályi mutatóit az alábbi táblázat mutatja:

Bűnelkövetők:	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Ismertté vált bűnelkövetők száma:	398	336	321	313	310
Fiatalkorúak száma:	76	43	31	31	47
%-ban	19	12,8	9,7	9,9	15,2
Gyermekekori elkövetők száma:	11	15	21	15	21
Büntetett előéletűek száma:	180	172	175	na	na
%-ban	45,2	51,2	51,2	na	na
Visszaesők száma:	82	76	63	54	44
%-ban	20,6	22,6	19,6	17,2	14,2

Az ismertté vált bűnelkövetők száma fokozatosan csökkenő tendenciát mutat, amely a bűncselekmények számának csökkenését jelenti. Az arányokat tekintve egyértelműen megállapítható, hogy a büntetett előéletűek követik el a legtöbb bűncselekményt, majd őket követően a visszaeső bűnözők mutatói a legmagasabbak. A fiatalkorú elkövetők száma évről-évre változó tendenciát mutat, az összes ismertté vált elkövetők arányában 2012-ben emelkedett. Fokozott figyelmet kell fordítani a gyermekekori elkövetőkre mind intézményi, mind rendőrségi szinten egyaránt.

Az adatok a Sárospataki Rendőrkapitányság beszámolóiból származnak.

Általánosan elfogadott magyarázat, hogy bűnözést kiváltó ok a munkanélküliség, az emberi életkörülmények megteremtéséhez szükséges jövedelem megszerzésének nehézsége. Meghatározó a bűncselekmények elkövetésére való alkalmak növekedése, a társadalmi kontroll hiánya, a kiszolgáltatottság és a kirekesztettség, az elhanyagolt fizikai környezet, a nem megfelelő lakáskörülmények. A családi problémák, az identitászavar, a vallási és erkölcsi kötődés hiánya, de a közösségi szolidaritás csökkenése is döntő szerepet játszhat, mint ahogyan nem becsülhetjük le a média erős, erőszak-közvetítő hatását sem.

A demográfiai és népességi változások, az ország gazdasági problémái, a politikai kultúra és erkölcs változása vagy éppen hiánya is generálja a bűnözést. Országosan megfigyelhető az intoleranciához kapcsolódó bűncselekmények szaporodása, akár a kulturális, az etnikai másságra, az eltérő szexuális szokásokra vagy a jellegzetes külső megjelenésre vonatkozóan.

A visszaeső bűnözést továbbra sem sikerül visszaszorítani, s mindez teret adhat arra, hogy a jelenlegi büntetőrendszer hatékonysága megkérdőjeleződjék.

III. Bűnmegelőzésre vonatkozó önkormányzati feladatok

Az önkormányzatnak vezető szerepet kell vállalnia, a rendőrséggel együttműködve, a bűnmegelőzési tervek, akciótervek elkészítésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában. Jogalkotóként és településszervezőként érvényesíteni kell azokat a szempontokat, amelyek a helyi közbiztonságot szolgálják. Közvetíteni kell a helyben elérhető szolgáltatások és helyi biztonsági szükségletek között. Kezdeményező szerepet kell vállalni a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében.

Fontos feladat a rendőrség és az önkormányzati szabálysértések statisztikai mutatóinak áttekintése, és széleskörű vizsgálata. A rendőrség és az intézmények szakembereinek segítségével szükséges az ok-okozati összefüggések feltárása, valamint azok lehetséges megoldási módszereinek kidolgozása, alkalmazása.

Fokozott szerepvállalással kell megfogalmazni a gyermek- és fiatalkori bűnözés elleni cselekvési programot a megelőzés érdekében. Lehetőséget kell teremtenie az alkohol- és drog prevencióban érintett valamennyi szervezet és intézmény együttműködésére. A hatékony bűnmegelőzés érdekében együtt kell működni a rendőrség mellett az oktatási-nevelési, kulturális intézményekkel, a civil és üzleti szférával, az egyházakkal, valamint a helyi médiával.

Sárospatak turizmusának fejlesztésében sem elhanyagolható szempont a biztonságos településkép kialakítása, melynek szerves részét kell képeznie a településmarketing stratégiának is. A kisvárosba látogató vendégek, turisták biztonságérzete, nyugalma nélkül nincs megelégedett és visszatérő vendég.

Városunk önkormányzatának kiemelt fontosságú feladata a bűnmegelőzési koncepcióban megfogalmazott célok elérése érdekében az átfogó együttműködés kialakítása, mely a város összlakosságát kell, hogy érintse.

A bűnmegelőzésben résztvevő szervezetek között biztosítani kell a megfelelő koordinációt, és meg kell akadályozni a konfliktusokat.

Sárospatak Város Önkormányzata a következő feladatok végrehajtását tűzi ki célul a bűnmegelőzés érdekében:

1. A bűncselekmények számának visszaszorítása érdekében:

- Kiemelt feladat a városban lakó emberek ösztönzése arra, hogy ne hagyjanak lepusztulni egyes városrészeket, intézkedések elrendelése annak megelőzése érdekében, hogy az utcák éjszaka elhagyatottak legyenek;
- Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a társadalmilag kirekesztett emberek és a bűnözők ne egy helyre szoruljanak;
- A városban működő közvilágítás bűnmegelőzési célzatú felmérése, bővítése és javítása;
- Az érintett városrészekben lakók figyelmének felhívása, a megelőzés érdekében szórólapok, kiadványok előállítása, terjesztése;
- Bűnözési térkép elkészítése a rendszeresen, azonos helyen előforduló bűncselekmények helyszíneinek feltüntetésével.;
- Konkrét lépések kidolgozása a rendszeresen, azonos helyen előforduló bűncselekmények megszüntetése érdekében;
- A lakosság bizalmának elnyerésével, ösztönző módszerek alkalmazása a bűncselekmények bejelentésére vonatkozóan;
- Folyamatos tájékoztatás a bűncselekmények megelőzésével kapcsolatban a helyi média bevonásával;
- A turisztikai szezonban a városba érkező vendégek biztonsága érdekében idegen nyelvű, tájékoztatás nyújtása;
- Ugyancsak a turisztikai szezonhoz igazodva, idegen nyelveket beszélő fiatalok, diákok közreműködése a rendőrséggel, ezzel a városunka látogató bel- és külföldi vendégek biztonsággal kapcsolatos és egyéb más problémáinak megoldását segíthetjük;
- Az üdülőterületeken, különösen a turisztikai szezonon kívül, figyelmet kell fordítani azok biztonságára;

- Térfigyelő rendszer kiépítése és működtetése a bűnügyileg fertőzött területeken;
- Pályázati lehetőségek felkutatásával a szükséges források megteremtése a bűnmegelőzési folyamatok megvalósításához;

A megelőzési folyamatban a következő szervezetek részvétele célszerű és szükségszerű:

Rendőrség, Sárospatak Város Önkormányzatának képviselői, Polgárőr Egyesület, Polgármesteri Hivatal Műszaki és Kommunális Iroda közterület felügyelő, Kommunális Szervezet, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Tourinform Iroda, helyi média.

2. A személy elleni bűncselekmények számának csökkentése érdekében:

- A bűnmegelőzésben szerepet vállaló intézmények, civil szervezetek a rendőrséggel együttesen tegyenek meg mindent a családon belüli erőszak ellen, lépjenek fel a faji, vallási, társadalmi és nemek közti egyenlőtlenség ellen, és erősítsék az állampolgári öntudatot;
- Az önkormányzat családjóléti és támogatási politikája segítse a szülőket a felelősségvállalásban;
- Szükséges a jelzőrendszer további fenntartása, továbbfejlesztése az érintett intézmények, szervezetek között;
- A családon belül történt erőszak, bántalmazás sértettjei számára, jogszabályi háttér megléte esetén, olyan ideiglenes szálláshelyet kell fenntartani, amely biztosítja a távoltartást. A távoltartásban részt vevő személyek védelme érdekében adataik, elhelyezésük titokban tartásával szükséges;
- Az általános és középiskolai pedagógusok, gyermekjóléti szolgálatok munkatársai számára a családon belüli bántalmazás, erőszak figyelemfelhívó jeleinek ismertetésére, a segítő hálózat működésére vonatkozóan képzést kell tartani. A képzésben előadóként fel kell kérni gyermekpszichológust, illetve rendőr-pszichológust, mentálhigiénés szakembert;

- Az idős, egyedül élő emberek figyelmének felhívása a bűnmegelőzésre, az aktuális biztonsági információk eljuttatása a Gondozási Központ munkatársai és a Rendőrség segítségével;
- A szociális gondoskodás mellett fontos az idősek védelme az esetleges támadások ellen. Indokolt esetben – a helyi közlekedési viszonyok, elszigeteltség függvényében – technikai védelmi eszköz telepítésére is szükség lehet, mellyel az idős lakók szükség esetén jelzést adhatnak. **A folyamatban résztvevő szervezetek:**

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, köznevelési intézmények gyermekvédelmi felelősei, Rendőrség, gyámhivatal, Gondozási Központ, Nyugdíjas Klub, nemzetiségi önkormányzat képviselői, helyi médiák, Polgármesteri Hivatal

3. Közlekedési bűncselekmények számának visszaszorítása:

- A várostervezés szempontjainál, ideértve a közlekedést, a közvilágítást és az útkereszteződéseknél alkalmazott biztonsági intézkedéseket, figyelembe kell venni a prevenciót;
- Célszerű áttekinteni a közlekedés biztonságát a balesetek megelőzésének céljával;
- Városterkép készítésével, a közlekedés szempontjából különösen veszélyes területeket meg kell jelölni, s a megelőzés érdekében szükséges intézkedéseket kell meghozni közlekedésbiztonsági szakemberek segítségével;
- A gyermekek és fiatalok által gyakran igénybe vett útvonalakon, iskolák, óvodák, játszóterek környékén, figyelemfelkeltő táblák elhelyezésével- valamint szükség esetén - a forgalmat lassító intézkedések meghozatalával szükséges beavatkozni;
- Meg kell vizsgálni további sebességjelző berendezés elhelyezésének szükségességét, annak várható hatékonyságát, szükség esetén meg kell találni a forrást (pályázati lehetőség, vállalkozók bevonása).
- Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten támogassa minden olyan eszköz és berendezés beszerzését, amely a közlekedési morál javítását, s a közlekedés biztonságát szolgálja.
- A továbbiakban is szükséges és fontos a köznevelési intézményekben a közlekedéssel kapcsolatos információk átadása, mely a pedagógusok és a rendőrség szakembereinek segítségével történik.
- Fontos annak szükségességét hangsúlyozni, hogy a gyermekek és fiatalok közlekedésről

szóló oktatását javítani és fejleszteni kell, elsősorban intézményi keretek között, és meg kell tanítani őket a szabályok betartására.

- Az utóbbi években jelentősen megnövekedett kerékpáros közlekedés fokozott figyelmet kíván, fontos a gyermekek és fiatalok felkészítése a járműforgalomban való közlekedésre;
- Szükséges a helyi médiák ösztönzése annak érdekében, hogy a maga módszereivel, vegyen részt a közlekedési bűnmegelőzésben.
- A Polgárőr Egyesület, a közterület-felügyelő és a Rendőrség együttműködésének segítése a városban megvalósuló rendezvények sikeres és biztonságos lebonyolítása érdekében.

A folyamatban résztvevő szervezetek:

Rendőrség, köznevelési intézmények, Polgármesteri Hivatal, Polgárőrség, közterület – felügyelő, Polgárőr Egyesület, Polgármesteri Hivatal

4. A házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények visszaszorítása érdekében szükséges feladatok:

- A családon belüli erőszak megelőzésére többnyire ma még hiányoznak a komplex intézményes megoldások, ezért azok megvalósítása csak szoros együttműködésben valósítható meg az érintett intézmények szakembereinek bevonásával.
- A bűnüldöző szervek legfontosabb feladata a gyors és hatékony beavatkozás érdekében a gyermekveszélyeztetés miatt indult nyomozások haladéktalan jelentése a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnak.
- A családon belüli erőszak miatt foganatosított rendőri, hatósági eljárás keretében, indokolt esetben, haladéktalanul kezdeményezni kell a „távolságtartásra” vonatkozó eljárás megindítását.
- Szenvedélybeteg szülők felderítése, gyermekeik preventív védelme, a korai beavatkozás, jelzés a szakellátást biztosító szolgálatnak.
- A kórosan agresszív személyek kezelésére, gyógyítására szükséges intézkedések megtétele, jelzés a közvetlen környezetben élők védelmére, számunkra védő intézkedések foganatosítása.

- Tájékoztatni kell a város lakóit a segélykérés lehetőségéről, a szülői felelősségről és azokról a fórumokról, ahová az érintettek, különösen a gyermekek fordulhatnak a városban.
- A családon belüli erőszak áldozatainak orvosi, jogi és pszichológiai segítése.
- A családon belüli erőszak környezetében nevelkedő gyermekek és fiatalok számára sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, az erőszak kultuszának csökkentése és a konfliktusok erőszakmentes feloldása eszköztárának bővítése.
- Részvétel a jelzőrendszerben, azonnali reakció az iskolában és óvodában előforduló erőszakos megnyilvánulásokra.
- Az iskolákban, tanórai keretben is foglalkozni kell a vandalizmus leküzdésével, útmutatást, támogatást kell nyújtani a fiataloknak az iskolai lemorzsolódás ellen.
- Az iskolai szülői közösségek mobilizálása a családon belüli erőszak elleni fellépés kultúrájának módszereinek érdekében.

A megelőzési folyamatban résztvevő szervezetek: oktatási intézmények, háziorvosok, védőnők, szülői szervezetek, gyámhivatal, Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Polgármesteri Hivatal, helyi médiák

5. Közrend elleni bűncselekmények visszaszorítása érdekében kívánatos intézkedések:

- A gyermek- és fiatalkorúakkal foglalkozó rendszerek bűnmegelőzési célú koordinációja fejlesztésre szorul, így a többoldalú, elsősorban preventív tevékenység megvalósítása érdekében kívánatos a szorosabb együttműködés.
- Kiemelt feladat a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat koordinálásával létrejött Gyermekvédelmi Kerekasztal munkájában résztvevő szakemberek tevékenységének, képzésének, és operatív munkájának segítése, lehetőség szerint anyagi támogatása.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a viktimizálódott, vagy többszörösen viktimizálódott gyermekekre, fiatalokra, hiszen kutatási eredmények egyértelműen bizonyítják, hogy nagyon magas arányban válnak bűnelkövetővé.
- Figyelmet kell fordítani az oktatási intézményekben a jogismereteket közlő és a jogtudatot formáló rendezvényekre, eseményekre- különös tekintettel a bűnmegelőzésre – célszerű ezeket a pedagógiai programban szerepeltetni.

- A drog- és alkoholmentes alternatív szabadidős programok, vakációk szervezése a köznevelési intézmények, civil szervezetek, egyházak koordinálásával.
- Fontos a szülők felvilágosítása a gyermekkori és a fiatalkori bűnözésről, annak kockázatairól- ennek érdekében ismeretterjesztő, tájékoztató előadás (előadások) szervezése az oktatási intézményben a rendőrség bevonásával szülői értekezletek alkalmával.
- Biztosítani kell a szülői szereppel kapcsolatos felvilágosítást, segítségnyújtást egyéni és intézményi keretek között is.
- A mentálhigiénés szakemberek számának és szakmai tudásának fejlesztése a korosztályt segítő problémamegoldás, a kommunikációs készség, az önértékelés, a stressz-kezelés, az erőszakmentes kommunikáció és az érdekérvényesítés készségeinek fejlesztésére.
- Koordinálni kell az élvezeti cikkeket árusító üzletek, szórakozóhelyek ellenőrzésének rendszerességét.
- Szoros partnerségi kapcsolatot szükséges kialakítani a fiatalkorúakra, fiatal felnőttekre irányuló civil és egyházi kezdeményezések vonatkozásában.
- A továbbiakban is együtt kell működni a más fenntartású intézményekkel az általuk szervezett, és koordinált prevenciós programok lebonyolításában.
- Fokozni kell a Rendőrségi jelenlétet azokon a területeken, ahol a leggyakrabban fordulnak elő garázda bűncselekmények.

A bűnmegelőzési folyamatban résztvevő szervezetek: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, egyházak, civil szervezetek, oktatási intézmények, Rendőrség, Polgárőr Egyesület

6. A gazdasági bűncselekmények és a vagyon elleni bűncselekmények számának visszaszorítása érdekében szükséges intézkedések:

- Az önkormányzat a bűnmegelőzési folyamatban résztvevő szervezetekkel, intézményekkel együttműködésben dolgozzon ki módszereket, és terjesszen el olyan hatékony bűnmegelőzési eszközöket, amelyek a vagyon elleni bűncselekmények visszaszorítását szolgálják: betöréses lopás, az üzleti lopás, a gépkocsi lopás, a közterületeken előforduló erőszakos bűncselekmények.
- A városban előforduló csalási formák (pl. bankkártyával, hitelezéssel, pénzváltással stb.) megelőzési lehetőségeinek kidolgozása, azok folyamatos közvetítése a helyi médiában.

- Meg kell erősíteni a rendőrség szolgáltató funkcióját az önkormányzat segítségével (gyors reakció, szignalizáció).
- Folyamatosan tájékoztatni kell az üzleti szféra szereplőit a vagyon elleni bűncselekmények új formáiról.
- Terület-figyelő rendszerek telepítése, elsősorban a belvárosban, parkolóknak, egyben tájékoztatás az eszközök telepítéséről.
- Segíteni és ösztönözni kell a helyi vállalkozókat, az üzletek, szolgáltató és vendéglátó-ipari egységek tulajdonosait saját vagyonuk, dolgozóik, illetve üzleti partnereik védelmére.
- A helyi lakosok közösségi formáinak támogatása, amelyekkel maguk erősítik szomszédsági környezetükben az ellenőrzést, környezetük védelmét (pl. Szomszédok Egymásért Mozgalom, polgárőrség).
- A lakosságot és a helyi vállalkozókat műszaki, technikai tanácsokkal kell ellátni ingatlanuk megfelelő és biztonságos védelme érdekében.
- Olyan bűnmegelőzési kommunikációs, médiastratégiát kell kialakítani, amely befolyásolja a lakosság és a civil szervezetek bűnmegelőzéssel kapcsolatos attitűdjét, fokozza az együttműködési hajlandóságot az önkormányzattal és/vagy a rendőrséggel.
- Az önvédelmi készségek kialakítása érdekében fel kell használni a szolgáltatók információit a bűnmegelőzési stratégiák és taktikák kialakításában, az önvédelmi készségének javítása érdekében.

Résztvevők a megelőzési folyamatban: Rendőrség, Polgárőr Egyesület, civil szervezetek, helyi vállalkozók, közterület felügyelők, biztosító és vagyonvédelmi szakemberek, Polgármesteri Hivatal

Sárospatak Város Önkormányzata bűnmegelőzési folyamatában prioritást kell szerezni annak az elvnek, mely szerint nem kell feláldozni hagyományos emberi jogainkat- mert a közbiztonság és az alapjogok védelme nem egymást kizáró, hanem egymást erősítő folyamatok. Csak akkor mondhatjuk eredményesnek a város bűnmegelőzési folyamatát, ha az Sárospatak város minden lakosának védelmét és életminőségét javítja.

Sárospatak, 2013. október 13.

SÁROSPATAK VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

.../2013. (X. 25.) KT.

h a t á r o z a t a

Sárospatak Város Bűnmegelőzési koncepciójáról

A Képviselő- testület a koncepció tervezetét megtárgyalta és úgy döntött, hogy az abban foglaltakkal egyetértve elfogadja azt.

Felelős: polgármester, jegyző

Határidő: azonnal

dr. Vitányi Eszter
jegyző

Aros János
polgármester
